GGD Haaglanden

VEILIG THUIS HAAGLANDEN

Bestuursagenda GR GGD en VT Haaglanden 2023 - 2026

Inhoud

Samenvatting > 3

Aan de slag voor een GEZOND en VEILIG Haaglanden > 4

GGD Haaglanden: op koers voor een gezonde regio > 5

Veilig Thuis Haaglanden: een organisatie in ontwikkeling > 11

GR Algemeen: een toekomstbestendige regeling > 18

Samenvatting

Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden legt in deze bestuursagenda de uitgangspunten en prioriteiten vast voor GGD Haaglanden en Veilig Thuis Haaglanden in de jaren 2023 - 2026. Met de bestuursagenda geeft het bestuur richting voor de resterende jaren van deze bestuursperiode.

GGD Haaglanden

- **Uitvoering geven aan de vijf ambities vanuit de visie 2030**
  - Voorvechter gelijke kansen op een goede gezondheid - opdrachten in het kader van IZA en GALA dragen bij aan de realisatie van deze ambitie
  - Adviseur voor een gezonde leefomgeving - opdrachten in het kader van GALA dragen bij aan de realisatie van deze ambitie
  - Regionale partner acute problemen publieke gezondheid
  - Veilig vangnet waar dat (nog) ontbreekt
  - Deskundige, proactieve organisatie

Veilig Thuis Haaglanden

- **Terugdringen van de wachtlijst en zoveel als mogelijk is werken binnen de wettelijke termijnen, waarbij de primaire focus ligt op het zo spoedig mogelijk in contact komen met direct betrokkenen om afspraken te maken over de veiligheid.**
- **Versterken en blijven uitdragen van de expertiserol en deskundigheid om de ketenpositie als expertisecentrum te verstevigen**
- **Blijven inzetten op werven en behouden van (vast) personeel en het creëren van de optimale werkomgeving voor medewerkers**
- **Als organisatie voortdurend blijven verbeteren door het werven en overdragen van kennis en ervaring.**
- **Aansluiting bij landelijke ontwikkelingen zoals het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming**
- **Samenwerking met netwerkpartners en lokale teams van gemeenten**

GR Algemeen

- **Opvolging geven aan de evaluatie van de GR en de uitvoeringsagenda**
- **Blijvend betrekken van gemeenteraden bij de inhoudelijke ontwikkelingen**

Aan de slag voor een GEZOND en VEILIG Haaglanden

Inleiding

Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden wil werken vanuit een meerjarenagenda waarin de prioriteiten voor GGD Haaglanden en Veilig Thuis Haaglanden vastgelegd zijn.
Het bestuur geeft dit, samen met de directeur publieke gezondheid (DPG) en de directeur Veilig Thuis (DVT), vorm met deze bestuursagenda voor de jaren 2023 tot en met 2026. De bestuursagenda legt de inhoudelijke accenten op de werkzaamheden vanuit de wettelijke kaders van de Wet publieke gezondheid (voor GGD Haaglanden), de Wet maatschappelijke ondersteuning (voor Veilig Thuis Haaglanden) en Wet gemeenschappelijke regeling (voor GR algemeen). Dit is de eerste bestuursperiode van het algemeen bestuur dat er met een bestuursagenda gewerkt wordt. De ambitie is om iedere bestuursperiode een nieuwe bestuursagenda op te stellen met een looptijd van maximaal vier jaar.

Bestuursagenda in relatie tot landelijke ontwikkelingen

De bestuursagenda 2023 - 2026 staat niet op zichzelf, de agenda sluit aan bij en is onderdeel van ontwikkelingen en netwerken op regionaal en landelijk niveau.

Al deze genoemde ontwikkelingen geven richting aan het werk van GGD Haaglanden en Veilig Thuis Haaglanden. Beide uitvoeringsorganisaties blijven dan ook continue de vertaling maken van deze ontwikkelingen naar de regionale schaal en impact op lokale gemeenten.

Deze bestuursagenda is onderverdeeld in drie hoofdstukken: GGD Haaglanden, Veilig Thuis Haaglanden en GR algemeen.

GGD Haaglanden: op koers voor een gezonde regio

Inleiding

De missie van GGD Haaglanden is het bewaken, beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid in regio Haaglanden. Vanuit een wettelijke basis wordt gewerkt aan een regio van gezonde inwoners in een gezonde leefomgeving.

In lijn hiermee heeft GGD Haaglanden een breed takenpakket, te schalen onder de vier pijlers:

- monitoren, signaleren en adviseren;
- het uitvoeren van taken rondom gezondheidsbescherming;
- het bewaken van publieke gezondheid bij rampen en crises;
- het houden van toezicht.

Deze opgave verandert niet, maar ontwikkelingen in de samenleving leiden tot nieuwe uitdagingen en mogelijkheden voor de publieke gezondheid. Gezondheidsverschillen in onze regio nemen toe en het versterken van bestaanszekerheid is van belang voor het tegengaan van gezondheidsachterstanden.

In 2021 is door het algemeen bestuur de Visie 2030 voor GGD Haaglanden vastgesteld. De visie is een gezamenlijk perspectief op de toekomst wat richting geeft aan hoe GGD Haaglanden zich verder wil ontwikkelen als deskundige en proactieve organisatie in het domein van publieke gezondheid. De uitvoering van deze visie loopt tot en met 2030, beslaat deze bestuursperiode en is daarmee een richtinggevend document voor deze bestuursagenda.

Visie 2030

Vanuit de wettelijke taken bewaakt, beschermt en bevordert GGD Haaglanden nu en in de toekomst de publieke gezondheid. GGD Haaglanden heeft in de Visie 2030 vijf ambities geformuleerd. Vanuit de benoemde uitgangspunten (werken vanuit positieve gezondheid, werken met een integrale blik aan preventie) en de kernwaarden (toegewijd, deskundig, proactief en onafhankelijk) wordt invulling gegeven aan de volgende ambities:

- Voorvechter gelijke kansen op een goede gezondheid
- Adviseur voor een gezonde leefomgeving
- Regionale partner acute problemen publieke gezondheid
- Veilig vangnet waar dat (nog) ontbreekt
- Deskundige, proactieve organisatie

Vanuit de visie werkt GGD Haaglanden met een integrale blik aan preventie: het bewaken, beschermen en bevorderen van een gezonde leefstijl in een gezonde leefomgeving, zodat mensen gezond zijn en blijven. Integraal werken aan collectieve preventie gebeurt vanuit meerdere (beleids)terreinen en in samenwerking met verschillende partners. Daarbij gaat het de GGD altijd om het scheppen van voorwaarden voor een gezond(er) leven.

In 2024 heeft een tussentijdse evaluatie van de Visie 2030 plaatsgevonden. Deze evaluatie laat zien dat GGD Haaglanden goed op koers ligt met deze ambities. Een aantal aanbevelingen uit de evaluatie worden geïmplementeerd. Het gaat daarbij om:

- Feitelijke informatie volgens de huidige stand van de wetenschap verspreiden, met begrip voor en in aansluiting op de diverse meningen in de samenleving;
- Samenwerking tussen gezondheid, welzijn en veiligheid versterken en de expertise van de GGD inzetten in multi-problematiek;
- Meer aandacht voor maatwerk per wijk/buurt/gemeente bij het verkleinen van gezondheidsachterstanden;
- Zichtbaarheid van de activiteiten vergroten binnen de ambitie veilig vangnet waar dat (nog) ontbreekt;
- Behaalde successen delen.

Voorvechter gelijke kansen op een goede gezondheid

Adviseur voor een gezonde leefomgeving

Regionale partner acute problemen publieke gezondheid

Veilig vangnet waar dat (nog) ontbreekt

Deskundige, proactieve organisatie

Gelijke kansen op een goede gezondheid

In regio Haaglanden zijn de gezondheidsverschillen groot. Deze verschillen zijn afhankelijk van achtergrond, opleiding en positie in de maatschappij. Als bestuur zetten we ons in voor gelijke kansen op een goede gezondheid voor alle inwoners van Haaglanden. De oorzaken van een verslechterde gezondheid liggen niet zozeer in ongezond gedrag, maar vooral in de complexe ongelijkheid in de samenleving. Niet iedereen beschikt over de kennis, vaardigheden en mogelijkheden om gezonde(re) keuzes te maken. De aanpak van gezondheidsachterstanden vergt dan ook meer dan alleen de inzet op gezond gedrag. Een brede blik op gezondheid en een integrale, langdurige gebiedsgerichte aanpak is noodzakelijk. Bestaanszekerheid is een voorwaarde voor het verder kunnen verkleinen van gezondheidsachterstanden.
GGD Haaglanden is de regionale wegwijzer voor gelijke gezondheidskansen – voor inwoners, gemeenten en voor andere organisaties in de regio. De GGD vertaalt en duidt gezondheidsdata en inzichten in effectief gezondheidsbeleid. Daarbij zet de GGD zich met prioriteit in voor inwoners die dat extra nodig hebben: gelijke kansen betekent allereerst het aanpakken van vermijdbare gezondheidsachterstanden.
Dit is ook een van de doelen vanuit GALA, waarvoor bijvoorbeeld de ketenaanpak kansrijke start wordt ingezet. Voor de uitvoering van GALA kunnen gemeenten vooralsnog gebruik maken van de Brede SPUK-regeling. GGD Haaglanden is lokaal betrokken en kijkt naar de kansen en mogelijkheden voor regionale samenwerking en een regionale aanpak. Uitvoering van de taken vindt plaats op basis van de adviezen die eerder aan gemeenten zijn gegeven en de afspraken die op grond daarvan met gemeenten, zorgaanbieders en zorgverzekeraars zijn gemaakt.

Gezonde leefomgeving

Publieke gezondheid wordt medebepaald door de fysieke en sociale leefomgeving van mensen. In die fysieke leefomgeving verandert de komende jaren veel. Grote maatschappelijke uitdagingen zoals klimaatverandering, de energietransitie en woningtekorten hebben allemaal effect op de leefomgeving. In alle gemeenten in de regio Haaglanden wordt de komende jaren op grote schaal gebouwd en verdicht. Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Deze wet geeft gezondheid een prominente plek in ruimtelijke ontwikkelingen waarbij het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde leefomgeving een belangrijk thema is. GGD Haaglanden is bij uitstek de adviseur van en voor gemeenten en andere organisaties in de regio als het gaat om de interactie tussen de leefomgeving, gedrag en gezondheid in kader van de Omgevingswet. De GGD vertaalt actuele (wetenschappelijke) inzichten op dit gebied naar de lokale context en draagt zo bij aan (her)ontwikkeling van de regio. Inzichten maakt GGD Haaglanden regionaal beschikbaar en bruikbaar.

Het realiseren van een gezonde leefomgeving is een van de doelen vanuit GALA. Specifiek gaat het om de inzet van gezondheidskundige kennis ten behoeve van de fysieke leefomgeving. GGD Haaglanden geeft advies over hoe de leefomgeving gezonder in te richten, om gezondheidsschade bij inwoners te voorkomen en gezond gedrag te bevorderen. Dat gebeurt onder andere bij advisering over gemeentelijke omgevingsplannen.

Luchtkwaliteit

Luchtkwaliteit is een van de thema's binnen de ambitie gezonde leefomgeving waar het bestuur komende jaren mee aan de slag gaat. In oktober 2023 publiceerde GGD Haaglanden de resultaten van het onderzoek naar luchtkwaliteit in de regio. Uit de bevindingen blijkt dat de gezondheidsschade door luchtvervuiling in onze regio boven het landelijk gemiddelde ligt. Deze onderzoeksresultaten en de impact op de gezondheid van inwoners vindt het bestuur verontrustend. De gezondheid van inwoners is van groot belang. Naar aanleiding van het rapport heeft de GGD een 'plan van aanpak Luchtkwaliteit' ontwikkeld wat een gezamenlijke regionale aanpak beoogt op vijf belangrijke thema's; mobiliteit, schoonbouw, houtstook, energietransitie en glastuinbouw. GGD Haaglanden gaat door middel van een stapsgewijze aanpak met de gemeenten aan de slag met de thema's en de uitvoering van het plan, rekening houdend met verschillende snelheden.

Regionale partner acute problemen publieke gezondheid

De aanpak van acute gezondheidsproblemen is als gevolg van de coronacrisis in beweging gekomen. Niet elke crisis of uitdaging voor de publieke gezondheid is te voorkomen of laat zich voorspellen. GGD Haaglanden wil acute gezondheidsproblemen allereerst voor zijn: toezicht houden, vroegtijdig signaleren en vroegtijdig ingrijpen leiden niet alleen tot gezondheidswinst, maar ook tot lagere (zorg)kosten. Daarnaast investeert GGD Haaglanden in kennis en capaciteit om de regio optimaal voor te bereiden – ook op langdurige, grootschalige gezondheidsbedreigingen. GGD Haaglanden adviseert inwoners, gemeenten en andere organisaties in de regio Haaglanden bij acute problemen in de publieke gezondheid. GGD Haaglanden is ook uitvoerder van gezondheidsbewakende en -beschermende maatregelen, zoals toezicht en vaccinatie.

Netwerk Acute Zorg West (NAZW)

GGD Haaglanden is onderdeel van het Netwerk Acute Zorg West (NAZW) die de taken van het Regionaal Overleg Acute Zorgketen (ROAZ) uitvoeren. Aanbieders van acute zorg in regio West, zoals ambulancezorg, dienstapotheken, GGZ, GGD, GHOR, huisartsen(posten), verpleeg- en verzorgingshuizen/ thuiszorg, ziekenhuizen en zorgverzekeraars nemen deel voor betere samenwerking binnen de acute zorg om de bereikbaarheid, beschikbaarheid en kwaliteit van acute zorg te waarborgen en verbeteren.

Pandemische paraatheid

Begin 2023 is er vanuit het Rijk gestart met het traject VIP “versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid”. Dit traject is erop gericht een impuls te geven aan de kwalitatieve en kwantitatieve versterking van infectieziektebestrijding bij de GGD in reguliere, niet-pandemische tijden en zo paraat te staan voor toekomstige uitbraken. In 2025 en 2026 worden de incidentele middelen voor de infectieziektebestrijding omgezet naar een structurele SPUK (specifieke uitkering). Naar aanleiding van het nieuwe regeerprogramma en de daaruit volgende mogelijke bezuinigingen, ziet het ernaar uit dat er vanaf 2027 geen middelen meer beschikbaar gesteld worden. Dit heeft ook gevolgen voor de aanbesteding van een nieuw informatiesysteem. Het huidige informatiesysteem van de GGD is tijdens de coronacrisis onvoldoende veilig en robuust gebleken. Er moet komende jaren dan ook (landelijk) worden ingezet op de ontwikkeling en implementatie van een nieuw informatiesysteem voor infectieziektebestrijding. In oktober 2024 is het aanbestedingstraject stilgezet.

Veilig vangnet waar dat (nog) ontbreekt

We zien dat de gezondheidsverschillen in de regio toenemen. Voor kwetsbare inwoners in de regio is zorg of hulp bij de gezondheid soms niet betaalbaar of niet toegankelijk. Het is de taak van de GGD om goed zicht te houden op de gaten in het systeem. GGD Haaglanden brengt in beeld waar een schakel in de gezondheidsketen ontbreekt of niet goed functioneert. Het kan dan gaan om individuele gevallen, om (nieuwe) groepen of om thema’s die de gehele samenleving aangaan. Het gaat daarbij ook over het signaleren waar een gat valt tussen preventie en zorg, of tussen verzekerde en onverzekerde zorg.

Deskundige, proactieve organisatie

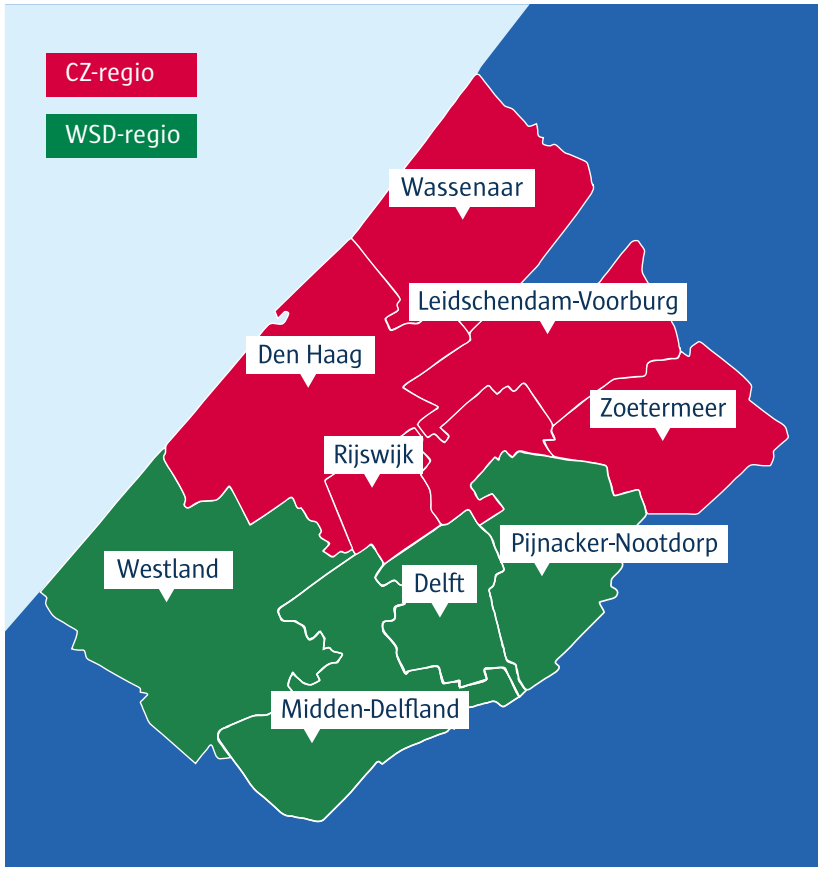
Het werkveld van de GGD is de samenleving, en die is altijd in beweging. Het werkveld is complex: we werken integraal aan gezondheid en werken meer in netwerken. Daarom wil GGD Haaglanden zich blijven ontwikkelen tot een succesvolle netwerkorganisatie, die in steeds wisselende verbanden samenwerkt aan de missie: het realiseren van gezondheid als een publiek goed. De reorganisatie om de organisatie beter te laten aansluiten bij deze ontwikkelingen is begin 2024 afgerond.
Er is verhoogde aandacht voor informatieveiligheid door te voldoen aan de norm voor informatieveiligheid in de zorgsector (NEN7510) en de kwaliteit van de dienstverlening (ISO 9100). In een snel veranderende digitale wereld zal de veiligheid van informatievoorziening voor GGD Haaglanden een speerpunt blijven.

Daarnaast behoudt GGD Haaglanden een belangrijke rol in het opleiden van haar medewerkers. Het is cruciaal om te blijven voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen (o.a. BIG-registratie). Door het opleiden van medewerkers beoogt GGD Haaglanden expertise vast te houden binnen de organisatie, bijvoorbeeld als het gaat om forensisch artsen, waar in Nederland een groot tekort aan is.

Regionale preventieinfrastructuur

IZA / GALA

In deze bestuursperiode spelen de uitvoering van het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). In het IZA staat de intensivering van de samenwerking tussen gemeenten, zorgverzekeraars, zorgpartijen en andere partners in het sociaal domein centraal. Het doel is de zorg effectief en betaalbaar houden, waarbij met een integrale blik wordt gekeken naar de realisatie van een gezonde(re) leefstijl. Onderdeel hiervan is een regionale preventiestructuur. Het bestuur ziet GGD Haaglanden als de kern van deze structuur.
GALA streeft naar het bredere doel van een gezonde generatie in 2040, met weerbare, gezonde inwoners die opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving met een sterke sociale basis. De doelstellingen in het IZA en het GALA over gezond leven en preventie sluiten aan bij de visie 2030 GGD Haaglanden.
Onder de Brede SPUK-regeling waar gemeenten voor de uitvoering van GALA in 2025 nog gebruik van kunnen maken, vallen verschillende thema's die zich richten op het sociaal domein. De regeling biedt gemeenten en uitvoerende partijen de kans om op integrale wijze de positie van kwetsbare inwoners te verbeteren. Onder andere door preventieve interventies in te zetten. Het bestuur ziet voor GGD Haaglanden een belangrijke rol in het verder bouwen aan de regionale preventieinfrastructuur.
GGD Haaglanden biedt per gemeente maatwerk in de advisering over GALA, de specifieke uitkeringen (SPUKs) of thema's van het lokaal gezondheidsbeleid.
Voor de uitvoering van het IZA wordt gewerkt vanuit de zorgkantoorregio's.
Voor de 9 gemeenten van deze GR betekent dit twee verschillende zorgkantoren. Gemeenten Delft, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp en Westland vallen onder zorgkantoorregio Westland-Schieland-Delfland, zorgkantoor is DSW.

Gemeenten Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Rijswijk, Wassenaar en Zoetermeer vallen onder regio Haaglanden, onder zorgkantoor CZ. GGD Haaglanden wordt door gemeenten en zorgpartijen gezien als de natuurlijke samenwerkingspartner en kennisbron op het gebied van preventie. De GGD vervult daarin onder andere de rol van onafhankelijk adviseur, kennismakelaar, coördinator van de regionale preventieinfrastructuur en regionale ketencoördinator, en kan daarin het medisch, sociaal en fysiek domein verbinden.

De ambitie is om dit de komende jaren uit te breiden. Door de GGD (Publieke gezondheid) standaard aan boord te hebben bij transformatieplannen in het kader van IZA kan de beweging naar voren gemaakt worden: van zorg naar gezondheid. Daarnaast ligt een verplichte rol van de GGD in de advisering over gezondheid in de Omgevingswet voor de hand. Zo werken we aan 'health in all policies'.
Mogelijke effecten van het regeerprogramma op IZA/GALA en GGD Haaglanden in de komende jaren hebben de aandacht.
Deze akkoorden worden door de nieuwe regering geconcretiseerd in een aanvullend zorg- en welzijnsakkoord tot en met 2028. Hierin staan gelijkwaardigere toegang tot zorg en welzijn en het afwenden van het arbeidsmarkttekort centraal. De GGD volgt de ontwikkelingen en verwerkt deze in haar aanpak.

Samenwerking met de JGZ

Publieke gezondheid in Haaglanden is belegd bij drie organisaties: GGD Haaglanden, JGZ Zuid-Holland West en JGZ Den Haag. GGD Haaglanden zet in op intensivering van de samenwerking met de JGZ-organisaties. Dat draagt bij aan een eenduidige koers op het gebied van publieke gezondheid en preventie, bijvoorbeeld in het kader van IZA. Voor de gezondheid van kinderen en jongeren is een effectieve en efficiënte uitvoering van collectieve en groepsgerichte activiteiten zoals Kansrijke start, Kind naar gezond gewicht, verhogen vaccinatiegraad, Gezonde school en mentaal welbevinden belangrijk.

Prioriteiten GGD Haaglanden

- **Uitvoering geven aan de vijf ambities vanuit de visie 2030**
  - Voorvechter gelijke kansen op een goede gezondheid - opdrachten in het kader van IZA en GALA dragen bij aan de realisatie van deze ambitie
  - Adviseur voor een gezonde leefomgeving - opdrachten in het kader van GALA dragen bij aan de realisatie van deze ambitie
  - Regionale partner acute problemen publieke gezondheid
  - Veilig vangnet waar dat (nog) ontbreekt
  - Deskundige, proactieve organisatie

Veilig Thuis Haaglanden: een organisatie in ontwikkeling

Inleiding

Kindermishandeling en huiselijk geweld zijn grote en hardnekkige maatschappelijke problemen met vaak ingrijpende gevolgen voor de betrokkenen. Onderzoek laat zien dat kindermishandeling en huiselijk geweld gaat om complexe en hardnekkige problematiek. De urgentie van het verder verbeteren van de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling is dus groot. Alle inwoners van Haaglanden moeten veilig kunnen zijn in de privéomgeving. Om dit te bereiken moeten huiselijk geweld en kindermishandeling eerder en beter in beeld komen, moet er gewerkt worden aan duurzame oplossingen en moet er daarbij aandacht zijn voor specifieke doelgroepen en vormen van geweld.

Veilig Thuis is het advies- en meldpunt voor iedereen die te maken heeft met huiselijk geweld of kindermishandeling. Veilig Thuis richt zich op het organiseren van directe veiligheid bij huiselijk geweld en kindermishandeling. Wanneer de directe veiligheid is hersteld wordt gewerkt aan blijvende veiligheid door het aanpakken van de belangrijkste oorzaken en risicofactoren. Dit doet Veilig Thuis samen met ketenpartners in de regio Haaglanden.

De Meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals goed te reageren bij (vermoedens van) kindermishandeling en andere vormen van huiselijk geweld. Met de Meldcode komen slachtoffers eerder in beeld en kan er eerder hulp ingezet worden. Daarvoor is het nodig dat beroepskrachten goed uit de voeten kunnen met signalen en wanneer dat nodig is situaties van vermoedens van onveiligheid melden bij Veilig Thuis. De Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling stelt voor professionals (die werkzaam zijn in een van de sectoren gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp of justitie) een professionele norm om melding te doen bij Veilig Thuis als er vermoedens zijn van acute en structurele onveiligheid. Ook kunnen burgers (eventueel anoniem) een adviesvraag stellen of melding doen bij Veilig Thuis.

Om in te schatten of er in een situatie sprake is van acute of structurele onveiligheid is het van belang een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de aard en ernst van de problematiek. Huiselijk geweld en kindermishandeling betreft problematiek die vaak jaren duurt en van generatie op generatie doorloopt. Het risico op herhaald slachtofferschap is groot. Daarom is het van belang dat Veilig Thuis signalen van verschillende melders kan combineren, ook over een langere periode van tijd. Het is daarom van belang dat ernstige signalen en vermoedens van ernstig huiselijk geweld en kindermishandeling altijd worden gemeld, zodat ze 'op de radar komen' bij Veilig Thuis.

Veilig Thuis Haaglanden voert voor de 9 gemeenten de taak uit die voortkomt uit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 (Wmo 2015). Op basis van de Wmo 2015 verstrekt Veilig Thuis aan degene die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling heeft, desgevraagd advies over de stappen die in verband daarmee kunnen worden ondernomen en verleent daarbij zo nodig ondersteuning. Daarnaast heeft VTH de taak om zogenaamde overige zorgmeldingen door te geleiden naar de lokale teams van de gemeenten omdat de politie deze meldingen niet rechtstreeks naar de lokale teams mag sturen.

Veilig Thuis Haaglanden is een organisatie in ontwikkeling. In deze bestuursperiode bouwt VTH verder aan een stabiele organisatie en het verder op orde brengen van de dienstverlening. De afgelopen jaren zijn hier stappen in gezet en zijn er door het bestuur middelen beschikbaar gesteld voor een kwaliteitsimpuls van Veilig Thuis Haaglanden.

Het bestuur erkent dat het hebben van voldoende personeel essentieel is voor het realiseren van de doelstelling met betrekking tot het terugdringen van de wachtlijst én voor het verminderen van de werkdruk van het personeel. Afgelopen jaren is volop ingezet op het werven en behouden van personeel.

De uitstroom van personeel is de afgelopen periode afgenomen en werving verloopt goed in combinatie met de beschikbaarheid van een flexibele schil. Het tempo van de doelstelling van het verlagen van de wachtlijst wordt mede bepaald door het werk wat binnenkomt en de beschikbare capaciteit van Veilig Thuis Haaglanden.

Voor Veilig Thuis Haaglanden zet het bestuur de komende jaren in op de volgende prioriteiten:

- Terugdringen van de wachtlijst en zoveel als mogelijk is werken binnen de wettelijke termijnen, waarbij de primaire focus ligt op het zo spoedig mogelijk in contact komen met direct betrokkenen om afspraken te maken over de veiligheid.
- Versterken en blijven uitdragen van de expertiserol en deskundigheid om de ketenpositie als expertisecentrum te verstevigen.
- Blijven inzetten op werven en behouden van (vast) personeel en het creëren van de optimale werkomgeving voor medewerkers.
- Als organisatie voortdurend blijven verbeteren door het werven en overdragen van kennis en ervaring.
- Aansluiting bij landelijke ontwikkelingen zoals het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming.
- Samenwerking netwerkpartners en lokale teams van gemeenten.

Wachtlijst en wettelijke termijnen

Het bestuur wil komende jaren blijven werken aan het terugdringen van de wachtlijst en het werken binnen de wettelijke termijnen. Het bestuur acht dit van belang omdat het wenselijk is om zo snel mogelijk na een veiligheidsbeoordeling de benodigde hulp wordt ingezet in het huishouden. Hierbij is Veilig Thuis ook afhankelijk van de ruimte die er is bij hulpaanbieders om casuïstiek op te pakken. Veilig Thuis probeert afspraken te maken over deze overbruggingszorg. Om deze ambitie vorm te geven is het noodzakelijk om de term wachtlijst en de werkwijze van VTH rondom de wachtlijst nader te duiden.
De wachtlijst betreft de meldingen ná de fase van veiligheidsbeoordeling door VTH en vóór de fase dat een onderzoeker van VTH de zaak op zich neemt en start met een dienst. Bij binnenkomst van meldingen en het doen van veiligheids-beoordelingen wordt door VTH altijd voorrang gegeven aan de spoedzaken.
Dit betekent dat VTH-casussen sneller worden opgepakt wanneer er signalen van acute onveiligheid bestaan in relatie tot huiselijk geweld en/of kindermishande-ling. Ook in de aanpak van de wachtlijst geldt dat bij het starten van een dienst en in binnen wachtlijstbeheer continu wordt gekeken naar de zwaarte en urgentie van de casuïstiek. Daarbij wordt ook bekeken of er nieuwe signalen zijn waardoor de prioritering van de zaken moet worden herzien. De wachtlijst heeft zodoende geen invloed op de interventiesnelheid van Veilig Thuis Haaglanden in acute situaties.
Om de doelstelling van het verder terugdringen van de wachtlijst te realiseren zet Veilig Thuis Haaglanden capaciteit vanuit de flexibele schil in voor deze specifieke taak. Een voorwaarde is dat er voldoende (flexibel) personeel beschikbaar is.
In 2023 zagen we dat een daling van de wachtlijst is ingezet die zich voortzet in 2024. We concluderen dat de inzet van extra personeel zijn vruchten afwerpt en zullen deze inzet voorlopig voortzetten totdat de wachtlijst tot een acceptabel niveau is teruggebracht.

Meerjarenbeleidsplan 2023-2027

In 2023 is binnen Veilig Thuis Haaglanden een meerjarenbeleidsplan geformu-leerd. Dit plan beschrijft waar de organisatie zich de komende jaren op moet richten om het doel, duurzaam stoppen van huiselijk geweld en een veilig thuis voor iedereen, te bereiken en de visie te realiseren. Er wordt binnen Veilig Thuis Haaglanden gewerkt aan de volgende vijf pijlers:

1. Positionering – er wordt duidelijk geformuleerd en gecommuniceerd waar VTH van is;
2. Samenwerking met partners – VTH optimaliseert samenwerking met partners om huiselijk geweld duurzaam te stoppen;
3. Kwaliteit dienstverlening – VTH zet in op het verbeteren van de kwaliteit van dienstverlening door te werken aan de verbetering van triage, onderzoek en dossiervorming;
4. Personeel – VTH werkt blijvend aan de balans van het personeelsbestand en het behouden van de optimale werkomgeving voor medewerkers;
5. Lerende organisatie – VTH blijft zich voortdurend verbeteren door het verder ontwikkelen en overdragen van expertise en het benutten van inzichten van cliënten en ervaringsdeskundigen.

Aansluiting landelijke ontwikkelingen

VTH volgt alle relevante beleidskaders en neemt proactief deel aan het verbeteren van de ketensamenwerking om huiselijk geweld en kindermishandeling te voorkomen. De belangrijkste beleidskaders voor VTH zijn het Toekomstscenario en de meerjarenagenda van het Landelijk Netwerk Veilig Thuis (LNVT).

Een belangrijke inhoudelijke ontwikkeling is de landelijke aanpak van femicide en gendergerelateerd geweld. Uit onderzoek blijkt dat het belangrijk is dat er bij het signaleren en bestrijden van geweld aandacht is voor de invloed van gender, omdat de aanpak daardoor effectiever wordt. Voor Veilig Thuis Haaglanden geldt dat op het gebied van vakmanschap en deskundigheidsbevordering aandacht wordt besteed aan deze ontwikkelingen.

Meerjarenagenda Landelijk Netwerk Veilig Thuis

Nederland telt 25 regionale Veilig-Thuisorganisaties (VT's) die met elkaar voortdurend werken aan verbetering van de kwaliteit van hun werk.
De VT-organisaties zijn verenigd in het Landelijk Netwerk Veilig Thuis (LNVT).
De belangrijkste uitgangspunten van de meerjarenagenda zijn de vier strategische pijlers:

Pijler 1: Veilig Thuis wil een laagdrempelige organisatie zijn, herkenbaar en transparant in advies, melding en crisis bij aanpak Huiselijk Geweld & Kindermishandeling

Pijler 2: De kwaliteit van onderzoek en monitoring is onafhankelijk, integraal en gericht op alle betrokkenen, inclusief hoor en wederhoor en gefundeerde feitenuitspraken.

Pijler 3: Het verkrijgen en borgen van specialistische kennis over bijzondere vormen van geweld of mishandeling landelijk en structureel gebruik maken van beleidsinformatie, wetenschappelijke inzichten en instrumenten.

Pijler 4: Veilig Thuis is een lerende organisatie en wil samen met haar netwerkpartners aandacht hebben voor samen leren, afstemmen, nauw samenwerken en ervaringen opdoen om landelijk en regionaal de samenwerking op diverse gebieden te versterken.

Veilig Thuis Haaglanden volgt de pijlers van de meerjarenagenda. De strategische pijlers sluiten aan bij de opgaven van VTH. Zo wordt er bijvoorbeeld voor de expertisegroepen binnen Veilig Thuis Haaglanden gebruik gemaakt van specialistische kennis over bijzondere vormen van geweld of mishandeling van het landelijk netwerk. Ook op het onderwerp Toekomstscenario wordt samengewerkt met het landelijk netwerk, onder andere om de aanpak 0 tot 100 jaar goed te borgen. Want het Toekomstscenario kent een oorsprong in het verbeteren van de jeugdbeschermingsketen, terwijl de Veilig Thuis organisaties een brede focus hebben, namelijk ook op volwassen.

Tenslotte wordt er vanuit LNVT ingezet op traumasensitief werken. De afspraak is gemaakt dat binnen alle Veilig Thuis organisaties de komende jaren wordt ingezet op dit speerpunt. Medewerkers van alle functies worden getraind over traumasensitief werken en secundaire traumatisering.

Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming

De huidige jeugdbeschermingsketen is complex georganiseerd met veel betrokken organisaties zoals lokale wijkteams, Veilig Thuis, Gecertificeerde Instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming. De verschillende schakels sluiten niet altijd op elkaar aan en kampen allemaal met wachtlijsten, met als gevolg dat de juiste hulp en bescherming tekort kan schieten. Daar moet verandering in komen. In de landelijke aanpak van het Toekomst Scenario Kind- en gezinsbescherming wordt onderzocht hoe de keten opereert, waar in de keten knelpunten ontstaan en hoe deze op te lossen.
Het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming dat in opdracht van de ministeries van JenV, VWS en VNG is ontwikkeld, biedt perspectief hoe de jeugdbeschermingsketen er slimmer en effectiever uit kan zien. Het toekomstscenario schetst op hoofdlijnen hoe de kind- en gezinsbescherming er straks uit zou kunnen zien. Centraal in het scenario staat de hulp en bescherming van het kind en gezin in onveilige en bedreigende situaties. Het doel is om tijdig passende hulp en bescherming te bieden aan kinderen en gezinnen. De basisprincipes van het scenario zijn gezinsgericht, rechtsbeschermend en transparant, eenvoudig en lerend. In het kort zijn de doelen van het Toekomstscenario als volgt:

- Er komt één vast gezicht binnen het lokaal team dat samen optrekt met een professional uit het (op te richten) Regionaal Veiligheidsteam. Het gezin krijgt een vast team van professionals dat gedurende de hulpverleningsperiode betrokken blijft. Kinderen en gezinnen hoeven dus niet steeds opnieuw hun verhaal te doen.

- In het Regionaal Veiligheidsteam zijn functies van de Gecertificeerde Instellingen, Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming samengebracht.

- Dicht bij deze professionals en gezinnen staat een netwerk van specialisten met kennis van kinderen, volwassenen en specifieke uitingsvormen van geweld. Professionals worden gefaciliteerd om samen te werken en een lerende omgeving te vormen. Er wordt gezinsgericht samengewerkt aan effectieve en duurzame veiligheid. Het scenario komt hiermee tegemoet aan wat de meest kwetsbare gezinnen en huishoudens nodig hebben, met een brede blik van 0 tot 100 jaar.

De regio Haaglanden, Jeugdbescherming west, de Raad voor de Kinderbescherming, William Schrikker Stichting, Veilig Thuis Haaglanden, Stichting Perspektief en Impegno zijn een regionale proeftuin gestart waarin het beproeven van het toekomstscenario centraal staat en om daarmee perspectief te bieden voor enerzijds gezinnen en kinderen, en anderzijds voor de professionals werkzaam in de keten. Met de proeftuin wordt sterker ingezet op een vroegtijdige, integrale en verklarende analyse waardoor samen met het gezin en het netwerk onderzocht wordt wat er nodig is om de veiligheid te vergroten en te borgen.

Mogelijk gaat het Toekomstscenario ook organisatorische consequenties hebben voor de Veilig Thuis organisaties in Nederland. Dit is afhankelijk van landelijke besluitvorming. Naar alle verwachting komt er begin 2025 meer duidelijkheid over het stelsel. Daarna wordt inzichtelijk gemaakt wat de betekenis is voor Veilig Thuis Haaglanden.

Hervormingsagenda Jeugd

In 2023 is de Hervormingsagenda Jeugd 2023 - 2028 opgesteld. Deze agenda heeft het doel de knelpunten in de jeugdzorg structureel aan te pakken. Deze hervormingsagenda en bezuinigingen kunnen van invloed zijn op Veilig Thuis. Veilig Thuis Haaglanden zal de ontwikkelingen rondom de agenda volgen.

Aanpak femicide en gendergeralateerd geweld

Femicide, oftewel gendergerelateerde moord of doodslag van een vrouw, is de ernstigste vorm van geweld tegen meisjes en vrouwen. Bij moord en doodslag van vrouwen kan gender een rol spelen in de geweldsdynamiek. Vrouwen worden in Nederland disproportioneel vaker gedood door hun (ex-)partner of een familielid dan mannen. In regio Haaglanden is dat niet anders.
In verschillende onderzoeken worden belangrijke voorspellers van femicide uitgelicht, zoals een geschiedenis van intieme terreur (ook wel dwingende controle genoemd), een aanstaande echtscheiding en/of stalking van de ex-partner.

Een van de speerpunten in de landelijke aanpak is deskundigheidsbevordering om gendergerelateerd geweld eerder en beter in beeld te krijgen, te stoppen en duurzaam op te lossen. Als onderdeel van het speerpunt deskundigheidsbevordering gendergerelateerd geweld, wordt landelijk ingezet op het vroegtijdig herkennen van de rode vlaggen van intieme terreur en femicide, zoals pogingen tot verwurging, geweld tijdens zwangerschap of onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt van het slachtoffer. Samen met onder andere de regionale Veilig Thuis organisaties en instellingen voor vrouwenopvang wordt bekeken hoe de veiligheidsbeoordeling kan worden verbeterd. Veilig Thuis Haaglanden volgt deze ontwikkelingen en zet voor de eigen medewerkers in op deskundigheidsbevordering in de breedte van huiselijk geweld en kindermishandeling, maar ook specifiek op kennis over femicide, gendergerelateerd geweld en intieme terreur.

Samenwerking netwerkpartners en lokale teams

Er zijn verschillende ontwikkelingen gaande op het verbeteren van de keten in de aanpak van huiselijk geweld.

Regiovisie

In het najaar van 2022 is besloten de Regiovisie Aanpak Huiselijk Geweld 2019 - 2022 te verlengen tot en met 2025. De looptijd van de regiovisie valt daarmee in deze bestuursperiode. Voor de ontwikkelopgave monitoring geldt dat de gemeenten uit de regio en Veilig Thuis Haaglanden samen de beschikbare monitors omzetten in bruikbare kennis voor verbetering van de regionale ketensamenwerking.

Verder wordt er sinds een aantal jaar gewerkt aan het vergroten van de samenwerking tussen Veilig Thuis Haaglanden en de lokale teams van de gemeenten. Maar ook aan de samenwerking met het Zorg- en veiligheidshuis Haaglanden en de vele andere netwerkpartners. In gezamenlijkheid zijn verschillende projecten en interventies ingezet gericht op een betere samenwerking, ‘het spreken van dezelfde taal’ en het realiseren van een betere aanpak rondom complexe casuïstiek. Voorbeeldprojecten zijn onder andere: Intensief Casemanagement, Gefaseerd samenwerken aan veiligheid, de multidisciplinaire aanpak MDA++, Beter Samen Spel en de ZSM werkwijze.

VTH wil in samenwerking met netwerkpartners (inclusief gemeenten) komen tot een meer effectieve positie van VTH in de keten door het uitdragen van expertise door expertisegroepen.

Versterken lokale teams

Het doel is dat elke gemeente een lokaal veld heeft dat zo is ingericht, dat de lokale (wijk)teams goed zijn toegerust om de cirkel van geweld in gezinnen en huishoudens te kunnen doorbreken. En dat rollen, taken en verantwoordelijkheden helder zijn belegd met duidelijk eigenaarschap.
Het budget voor het versterken van lokale teams op bovengenoemde punten kan door deelnemende gemeenten worden ingezet.

Prioriteiten Veilig Thuis Haaglanden

- **Terugdringen van de wachtlijst en zoveel als mogelijk is werken binnen de wettelijke termijnen, waarbij de primaire focus ligt op het zo spoedig mogelijk in contact komen met direct betrokkenen om afspraken te maken over de veiligheid.**
- **Versterken en blijven uitdragen van de expertiserol en deskundigheid om de ketenpositie als expertisecentrum te verstevigen**
- **Blijven inzetten op werven en behouden van (vast) personeel en het creëren van de optimale werkomgeving voor medewerkers**
- **Als organisatie voortdurend blijven verbeteren door het werven en overdragen van kennis en ervaring.**
- **Aansluiting bij landelijke ontwikkelingen zoals het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming**
- **Samenwerking met netwerkpartners en lokale teams**

GR Algemeen: een toekomstbestendige regeling

De 9 gemeenten in Haaglanden zijn opdrachtgever van deze gemeenschappelijke regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden (GR). Maatschappelijke ontwikkelingen gaan snel en vragen om flexibiliteit om hier mee om te gaan. Niet alleen van gemeenten maar ook van GGD Haaglanden en Veilig Thuis Haaglanden. Goed samenspel tussen de gemeenten, de GR en de uitvoeringsorganisaties is daarom belangrijk.

Begin 2022 is het evaluatierapport “Van stabiliseren naar ontwikkelen, toekomstgerichte evaluatie GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden” opgeleverd. Een belangrijke handreiking uit dit rapport was het opstellen en bijhouden van een meerjarige agenda. Met de update van deze bestuursagenda geeft het bestuur invulling aan deze handreiking.

Voor de periode 2023 tot en met 2026 zal verder opvolging gegeven worden aan de uitvoeringsagenda die naar aanleiding van de evaluatie is opgesteld. In juni 2024 zijn de regeling zelf, conform de Wgr, en de gewijzigde statuten plus onderliggende documenten vastgesteld. Met deze set aan wijzigingen van de formele documenten is de regeling weer toekomstbestendig.

Tenslotte is het van belang om de gemeenteraden van de 9 deelnemende gemeenten goed mee te nemen in de inhoudelijke ontwikkelingen rondom GGD en Veilig Thuis Haaglanden. Dit doen we via de reguliere planning en control documenten, waarbij we continu zoeken naar verbetering van de informatievoorziening richting de deelnemende gemeenten. Daarnaast organiseren we minimaal één keer per jaar een regionale raadsinformatiebijeenkomst.

Prioriteiten GR Algemeen

- **Blijvend opvolging geven aan de evaluatie van de GR en de uitvoeringsagenda**
- **Blijvend betrekken van gemeenteraden bij de inhoudelijke ontwikkelingen**

Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden

gr-ggd-vt@denhaag.nl